

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника обласної
військової адміністрації
10.09.2025 № 126/2025-н

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Назва програми:	Обласна програма розвитку архівної справи на 2022-2025 роки (далі – Програма)
2	Підстава для розроблення Програми:	Закони України “Про Національний архівний фонд та архівні установи”, “Про правовий режим воєнного стану”, укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, від 24 лютого 2022 року № 68/2022 “Про утворення військових адміністрацій”, рішення Хмельницької обласної ради від 26.02.2022 № 1-9/2022 “Про тимчасове делегування окремих повноважень Хмельницькій обласній військовій адміністрації”
3	Розробник Програми:	Державний архів Хмельницької області
4	Відповідальні виконавці Програми:	Державний архів Хмельницької області
5	Мета Програми:	Створення належних умов для зберігання, формування та використання Національного архівного фонду України в області
6	Термін реалізації Програми:	2022-2025 роки
7	Етапи виконання Програми:	Програма виконується в один етап
8	Загальні обсяги фінансування Програми, у тому числі обласний бюджет:	24851,0 тис. грн
	у тому числі за роками:	
	2022 рік	464,0 тис. грн
	2023 рік	4149, тис. грн
	2024 рік	8834,0 тис. грн
	2025 рік	11404,0 тис. грн

ОБЛАСНА ПРОГРАМА розвитку архівної справи на 2022-2025 роки

1. Загальні положення

Обласну програму розвитку архівної справи на 2022-2025 роки (далі – Програма) розроблено на виконання Закону України “Про Національний архівний фонд та архівні установи”, розпорядження Президента України від 13.04.2005 № 957/2005-рп “Про невідкладні заходи щодо збереження національних архівних цінностей України”, розпорядження голови обласної державної адміністрації від 26.05.2021 № 523/2021-р “Про забезпечення збереженості документів в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування Хмельницької області”.

Прийняття Програми зумовлено необхідністю реалізації сучасної політики і стратегії держави, спрямованих на створення й підтримання належних умов для гарантованого довічного зберігання документів Національного архівного фонду місцевого значення, у яких знайшли відображення усі сторони соціально-економічного, наукового та культурного життя Поділля та Південно-східної Волині, та створення сприятливих умов для забезпечення якісного надання архівних послуг громадянам, які звертаються до архівних установ.

Діюча в області система архівних установ, що включає в себе Державний архів області (далі – Держархів області), архівні відділи райдержадміністрацій, міських рад, а також трудові архіви органів місцевого самоврядування на належному рівні виконує поставлені завдання, за структурною спроможністю є однією з кращих у державі та реорганізована відповідно до завдань реформи децентралізації.

В архівосховищах архівних установ області зберігається значний масив архівних справ, а також документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду України.

З метою вирішення нагальних питань збереження Національного архівного фонду, інших архівних документів та покращення доступу громадян до інформації архівних документів обласною радою затверджувалися обласні програми розвитку архівної справи на 2011-2015 та 2018-2021 роки, які виконано частково.

Держархів області за обсягом справ входить до п'ятірки найбільших обласних архівів України (понад 2 млн. справ за період з XVI століття) та розташований у будівлях обласної ради (спільна власність територіальних громад області), переданих йому в оперативне управління.

Стан цих будівель та відповідних інженерних мереж викликає серйозне занепокоєння. З часу здачі в експлуатацію (корпус № 1 здано у 1988 році, корпус № 2 – у 1976 році) вказані будівлі капітально не ремонтувалися. На сьогодні гостро стоять питання капітального ремонту будівель Держархіву області (м'яка покрівля даху, утеплення фасаду), реконструкції тривалий час не діючих систем

кондиціювання та вентиляції повітря в архівосховищах, автоматичної системи газового пожежогасіння, капітального ремонту газової котельні, закупівлі сучасного серверного обладнання та програмного забезпечення для прискорення оцифрування документів та цифровізації процесів доступу до архівної інформації.

Системи кондиціювання проєкту 1960-х років технологічно застарілі, надзвичайно енерговитратні, фізично вичерпали свій ресурс, не дають можливості забезпечити в архівосховищах загальною площею 5,1 тис. м² оптимальний температурно-вологісний режим та дотримання нормативних фізико-хімічних показників збереженості документів. Потребує капітального ремонту або заміни спроектована ще у 1960-х роках автоматична система газового пожежогасіння в архівосховищах корпусу № 1.

Держархів області продовжує самостійно вирішувати надскладне питання проведення ідентифікаційно-реставраційних робіт із майже 3,8 млн аркушами документів найцінніших фондів Подільської губернії, які постраждали від пожежі 2003 року та недбалого зберігання у Кам'янець-Подільському міському архіві. Катастрофа стала наслідком багаторічного нехтування органами влади різних рівнів інтересами архівної сфери та закономірним наслідком політики залишкового фінансування архівних установ.

Незважаючи на значний прогрес у питанні переведення найцінніших фондів та колекцій документів, у тому числі генеалогічного характеру, фондів місцевих органів влади тощо у цифровий формат та забезпечення їх збереження у відповідних сучасних файлових сховищах підвищеної ємності, питання подальшого розвитку цих напрямів потребує залучення значних ресурсів.

На розв'язання зазначених та інших нагальних проблем спрямовано заходи з виконання Програми (додаються).

2. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є створення належних умов для зберігання, формування та використання Національного архівного фонду в області.

Основними завданнями Програми є:

зміцнення матеріально-технічної бази архівних установ;

забезпечення нормативних вимог для гарантованого зберігання документів Національного архівного фонду;

організація дотримання встановлених нормативно-правовими актами стандартів охорони, доступу та пожежної безпеки архівних установ;

забезпечення ефективного впровадження сучасних інформаційних технологій для збереження інформації архівних документів.

Для реалізації завдань Програми передбачається здійснення відповідних заходів.

Виконання основних завдань Програми забезпечить реалізацію її основної мети – збереження духовної і культурної спадщини Подільського краю та значної частини території України, що входила свого часу до складу Подільської губернії, створення інформаційного поля для здійснення досліджень з історії Поділля, задоволення соціально-правових запитів громадян.

3. Фінансове забезпечення

Фінансове забезпечення заходів щодо виконання Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету та інших, не заборонених чинним законодавством, джерел у межах видатків, передбачених заходами Програми.

4. Очікувані результати

Реалізація Програми забезпечить виконання визначених завдань, провадження ефективної регіональної політики у сфері архівної справи та надасть змогу:

- створити умови для гарантованого збереження документів Національного архівного фонду України;

- зміцнити матеріально-технічну базу архівної установи та поліпшити умови для ефективної роботи її працівників;

- широко застосовувати сучасні інформаційні технології, створити систему інформаційних ресурсів, інтегровану в державний інформаційний простір;

- покращити задоволення потреб громадян, суспільства, держави в інформації.

5. Координація роботи і контроль за виконанням Програми

Координацію роботи та контроль за виконанням Програми здійснює Державний архів області.

Директор Державного
архіву області

Катерина БУРДУВАЛІС